Suomen Metsästäjäliitto ry:n lausunto suden alueellisesta kiintiömetsästyksestä metsästysvuonna 2026–2027

Maa- ja metsätalousministeriölle

Asia: Suden alueellisen kiintiön nojalla sallittava metsästys metsästysvuonna 2026–2027

Diaarinumero: VN/24888/2026

Yleistä

Suomen Metsästäjäliitto kannattaa suden kannanhoidollisen kiintiömetsästyksen jatkamista ja pitää maa- ja metsätalousministeriön asetusluonnoksen perusratkaisua perusteltuna. Kiintiömetsästys on tarpeellinen osa pitkäjänteistä susikannan hoitoa. Sen tulee mahdollistaa susikannan säilyminen suotuisalla suojelutasolla ja geneettisesti elinvoimaisena sekä samalla susien aiheuttamien vahinkojen, turvallisuushuolten ja muiden sosioekonomisten vaikutusten hallinta.

Metsästäjäliitto pitää olennaisena, että kokonaiskiintiön lisäksi kiinnitetään erityistä huomiota metsästyksen alueelliseen kohdentamiseen. Kohdentamisen tulee perustua mahdollisimman ajantasaiseen tietoon susikannan koosta ja rakenteesta, lisääntymisestä, geneettisestä tilasta, vahingoista ja turvallisuuteen liittyvistä tilanteista sekä muista alueellisista olosuhteista.

Kannanhoidollisen metsästyksen tavoitteena ei tule olla ainoastaan valtakunnallisen susimäärän sääntely. Metsästyksellä tulee voida vaikuttaa myös kannan alueelliseen jakautumiseen, paikallisiin vahinko- ja turvallisuusongelmiin sekä susikannan ja muun riistatalouden yhteensovittamiseen.

Kiintiön määrä ja alueellinen kohdentaminen

Metsästäjäliitto pitää esitettyä **109 yksilön kokonaiskiintiötä asetusluonnoksen tietopohjan perusteella hyväksyttävänä lähtökohtana**.

Alueellisia kiintiöitä ratkaistaessa tulee kuitenkin hyödyntää mahdollisimman ajantasaista tietoa. Kanta-arvio muodostaa valtakunnallisen päätöksenteon perustan, mutta alueellisessa kohdentamisessa tulee voida hyödyntää myös sen tarkasteluajankohdan jälkeen kertynyttä luotettavaa ja varmennettavissa olevaa tietoa susikannan koosta, rakenteesta ja reviiritilanteesta.

Susikannan tilanne voi muuttua kanta-arvion tarkasteluajankohdan jälkeen muun muassa lisääntymisen, susien liikkumisen ja toteutuneen kuolleisuuden seurauksena. Tämän vuoksi kiintiöiden alueellisessa kohdentamisessa tulee voida ottaa huomioon kanta-arvion jälkeen saadut uudet tiedot.

Varsinais-Suomen ajantasainen tilannekuva

Metsästäjäliitto on saanut Varsinais-Suomen piiriltään uutta alueellista havaintotietoa susiryhmistä ja lisääntymisestä erityisesti Kustavin, Aura–Paimion sekä Mynämäen ja Nousiaisten alueilta. Havaintoja on tehty myös kanta-arvion tarkasteluajankohdan jälkeen.

Paikallinen havaintoaineisto ei sellaisenaan muodosta uutta kanta-arviota, eikä sen perusteella voida määrittää Varsinais-Suomen susien kokonaismäärää. Uudet havainnot antavat kuitenkin perusteen tarkistaa, vastaako asetuksen valmistelussa käytetty alueellinen tilannekuva uusinta käytettävissä olevaa tietoa.

Koska metsästyksen alkamiseen on vain vähän aikaa, uuden kattavan alueellisen kanta-arvion laatiminen ei ole käytettävissä olevassa aikataulussa realistista. Metsästäjäliitto esittää sen sijaan, että ennen asetuksen vahvistamista uusimpia susiryhmä- ja lisääntymishavaintoja verrataan

käytettävissä olevaan Tassu-, DNA- ja riistakameratietoon sekä viralliseen vahinko- ja turvallisuustietoon.

Mikäli tarkistus osoittaa Varsinais-Suomen susikannan koon, rakenteen tai reviiritilanteen poikkeavan olennaisesti asetusluonnoksen valmistelussa käytetystä tilannekuvasta, Varsinais-Suomen alueelle sijoittuvien kiintiöalueiden kiintiöosuuksia tulee tarkistaa, mikäli varmennettu uusi tieto antaa siihen perusteet.

Tällainen menettely ei asettaisi paikallista havaintotietoa virallisen kanta-arvion tilalle, vaan mahdollistaisi kanta-arvion tarkasteluajankohdan jälkeen kertyneen uuden ja varmennettavissa olevan tiedon huomioon ottamisen päätöksenteossa.

Vahinkojen ja turvallisuusongelmien huomioon ottaminen

Kiintiöiden kautta tapahtuvan suden kannanhoidollisen metsästyksen alueellisessa kohdentamisessa tulee susikannan koon ja rakenteen lisäksi huomioida todetut vahingot ja turvallisuuteen liittyvät tilanteet. Kannanhoidollisen järjestelmän tulee kyetä reagoimaan myös paikallisiin ongelmiin.

Alueet, joilla esiintyy toistuvasti koti- ja tuotantoeläinvahinkoja, koiravahinkoja tai ihmisasutuksen läheisyydessä tapahtuvaa turvallisuushuolta lisäävää susien liikkumista, tulee voida ottaa huomioon alueellisia kiintiöitä ja metsästyksen kohdentamista ratkaistaessa.

Kiintiöiden alueellisessa kohdentamisessa tulee tarkastella susista aiheutuvia vaikutuksia kokonaisuutena. Arvioinnissa tulee ottaa huomioon koti- ja tuotantoeläinvahinkojen lisäksi pihakäynnit ja muut asutuksen läheisyydessä tehdyt havainnot, koiriin kohdistuneet vahingot ja vaaratilanteet sekä vaikutukset esimerkiksi laiduntamiseen ja metsästyksen harjoittamiseen.

Metsästäjäliitto katsoo, ettei tilanteita tule arvioida ainoastaan yksittäisten vahinko- tai havaintotapahtumien perusteella. Yksittäiset tapahtumat voivat erikseen tarkasteltuina jäädä vähäiselle painoarvolle, vaikka niiden muodostama alueellinen kokonaisuus osoittaisi selvää tarvetta kannanhoidollisten toimenpiteiden kohdentamiseen.

Vahinkoperusteinen poikkeuslupamenettely ja kannanhoidollinen metsästys

Vahinkoperusteisella poikkeuslupamenettelyllä ja kannanhoidollisella metsästyksellä on erilaiset tehtävät. Vahinkoperusteinen poikkeuslupamenettely on tapauskohtaista, ja siihen liittyy muun muassa muiden tyydyttävien ratkaisujen arviointi.

Kannanhoidollisella metsästyksellä voidaan puolestaan pyrkiä ennakoivammin vaikuttamaan susikannan alueelliseen kokoon ja rakenteeseen sekä ehkäisemään haittojen ja vahinkojen kasautumista.

Metsästäjäliitto katsoo tämän vuoksi, ettei vahinkoperusteisen poikkeuslupamenettelyn olemassaolo poista tarvetta kohdentaa kannanhoidollista metsästystä alueille, joilla susikannan koko, vahinkokehitys ja muut paikalliset olosuhteet sitä perustellusti edellyttävät.

Geneettisen monimuotoisuuden turvaaminen ja alueellinen tasapaino

Metsästäjäliitto pitää Suomen susikannan geneettisen monimuotoisuuden ja riittävän geenivirran turvaamista välttämättömänä osana kestävää susikannan hoitoa. Geneettisen monimuotoisuuden turvaaminen on koko Suomen susikantaa koskeva tavoite.

Itä-Suomelle ei kuitenkaan tule muodostaa erityistä alueellista vastuuta muun Suomen susikannan geneettisen monimuotoisuuden ylläpitämisestä, eikä geneettisiä tavoitteita tule käyttää yleisenä

perusteena rajoittaa kannanhoidollista metsästystä Itä-Suomessa muuta maata enemmän. Mahdollisten geneettisin perustein tehtävien alueellisten rajoitusten tulee perustua tapauskohtaiseen ja ajantasaiseen geneettiseen tietoon.

Geneettistä elinvoimaisuutta tulee tarkastella koko Suomen susikannan ja susien geenivirran näkökulmasta. Geneettisten tavoitteiden ja kannanhoidollisen metsästyksen yhteensovittamisessa tulee hyödyntää DNA-tietoa. Sen avulla voidaan ottaa metsästyksen kohdentamisessa huomioon geneettisesti erityisen arvokkaat lisääntyvät yksilöt, susikannan sukulaisuusrakenne ja geenivirran säilyminen.

Myös Itä-Suomessa tulee voida kohdentaa kannanhoidollista metsästystä alueille, joilla siihen on susikannan tilaan, vahinkoihin, turvallisuuteen tai monilajiseen kannanhoitoon perustuvia syitä.

Monilajinen kannanhoito

Suden kannanhoitoa ei tule tarkastella muusta riistataloudesta irrallisena kysymyksenä. Suurpetokantojen, hirvieläinkantojen ja muun luonnonvaraisen eläimistön väliset suhteet vaihtelevat alueellisesti, minkä vuoksi myös kannanhoidollisten ratkaisujen tulee mahdollistaa alueellisten erityispiirteiden huomioon ottaminen.

Uhanalaisten tai muutoin kannanhoidollisesti herkkien saaliseläinkantojen ydinalueilla suurpetojen saalistusvaikutukset on perusteltua ottaa huomioon osana kokonaisvaltaista kannanhoitoa. Tämä koskee erityisesti metsäpeuran keskeisiä esiintymisalueita.

Monilajisen kannanhoidon näkökulma ei tarkoita suurpetokantojen hallitsemista yksinomaan saaliseläinkantojen perusteella, vaan eri lajien, luonnon monimuotoisuuden, metsästyksen ja paikallisten elinkeinojen yhteensovittamista osana kokonaisvaltaista riistapolitiikkaa.

Kannanhoidollisen metsästyksen vaikutusten seuranta

Metsästäjäliitto pitää tärkeänä, että kannanhoidollisen metsästyksen vaikutuksia seurataan järjestelmällisesti vuosittain.

Seurannassa tulee tarkastella susien kokonaismäärän lisäksi ainakin perhelauma- ja parireviirien määrän kehitystä, lisääntymistä, kannan alueellista jakautumista, geneettistä monimuotoisuutta, vahinkokehitystä, turvallisuuteen liittyviä tapahtumia sekä metsästyksen vaikutuksia paikallisten susireviirien rakenteeseen.

Seurannan perusteella kiintiöjärjestelmää ja alueellista kohdentamista tulee voida kehittää vuosittain. Näin kannanhoidollinen metsästys perustuu kertyvään tutkimus- ja seurantatietoon eikä järjestelmä lukkiudu ensimmäisinä vuosina tehtyihin alueellisiin ratkaisuihin.

Metsästäjäliitto pitää tärkeänä myös metsästäjien tuottaman havainto- ja näytetiedon tehokasta hyödyntämistä. Metsästäjien osallistuminen Tassu-havaintojen tuottamiseen, DNA-näytteiden keräämiseen ja muuhun seurantaan muodostaa merkittävän osan susikannan seurantajärjestelmän tietopohjasta.

Johtopäätökset

Suomen Metsästäjäliitto kannattaa suden kannanhoidollisen kiintiömetsästyksen jatkamista metsästysvuonna 2026–2027 ja pitää esitettyä **109 suden kokonaiskiintiötä hyväksyttävänä lähtökohtana**.

Metsästäjäliitto korostaa erityisesti seuraavia seikkoja:

1. **Alueellisten kiintiöiden tulee perustua mahdollisimman ajantasaiseen tietoon.** Varsinais-Suomen uusien susiryhmä- ja lisääntymishavaintojen perusteella maakunnan tilannekuva tulee tarkistaa ennen asetuksen vahvistamista, ja maakunnalle osoitettua osuutta kokonaiskiintiöstä **tulee tarkistaa**, mikäli varmennettu tieto antaa siihen perusteet.
2. **Alueellisessa kohdentamisessa tulee huomioida susikannan tilan lisäksi vahingot, turvallisuuteen liittyvät tilanteet ja monilajisen kannanhoidon tarpeet.**
3. **Geneettisen monimuotoisuuden turvaaminen on koko Suomen susikantaa koskeva tavoite.** Itä-Suomelle ei tule muodostaa erityistä vastuuta muun Suomen susikannan geneettisen monimuotoisuuden ylläpitämisestä. Geneettisiä tavoitteita ja kannanhoidollista metsästystä tulee sovittaa yhteen ajantasaisen geneettisen tiedon avulla.
4. **Kannanhoidollisen metsästyksen vaikutuksia tulee seurata vuosittain.** Kiintiöjärjestelmää ja metsästyksen alueellista kohdentamista tulee kehittää saadun tutkimus- ja seurantatiedon perusteella.

Suomen Metsästäjäliitto ry